

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
F 070 333 44 00
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2016-0000274869

Datum 22 december 2016

Betreft Kamervragen van de leden Lodders (VVD) en Vermeij (PvdA) over het
bericht "aantal pensioenfondsen zakt onder driehonderd"

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het leden Lodders (VVD)
en Vermeij (PvdA) over het bericht "aantal pensioenfondsen zakt onder
driehonderd".

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma

2016Z24021

Vragen van de leden Lodders (VVD) en Vermeij (PvdA) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het bericht ‘Aantal pensioenfondsen zakt onder driehonderd’ (ingezonden 15 december 2016)

Datum
22 december 2016
Onze referentie
2016-0000274869

1

Heeft u kennisgenomen van het bericht ‘Aantal pensioenfondsen zakt onder driehonderd’? 1)

Ja.

2

Kunt u uiteenzetten wat u vindt van de constatering dat sinds het derde kwartaal van 2015 35 fondsen geliquideerd zijn waardoor er nu 294 pensioenfondsen zijn? Kunt u daarbij specifiek ingaan op de daling van het aantal bedrijfstakpensioenfondsen? Bent u daarbij bereid om toe te lichten welke oorzaken ten grondslag liggen aan de afname van het totaal aantal pensioenfondsen en in het bijzonder de afname van het aantal bedrijfstakpensioenfondsen? In hoeverre speelt daar kostenbesparing een rol in?

De afgelopen 20 jaar is het aantal pensioenfondsen gedaald van meer dan duizend naar ongeveer 300 nu¹. In onderstaande tabel is aangegeven naar soort pensioenfonds hoe deze daling zich heeft ontwikkeld.

Tabel: Consolidatie pensioenfondsen naar soort

	1997	2000	2003	2006	2010	2013	Q3 2016
Verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds	67	67	75	78	65	60	54
Vrijwillig bedrijfstakpensioenfonds	15	25	28	25	17	12	9
Ondernemingspensioenfonds	957	877	753	643	414	292	215
Ondernemingsspaarfondsen	9	6	6	7	5	5	4
Beroepspensioenfondsen	11	11	11	12	12	12	11
Speciale wetgeving	1	2	2	2	1	1	1
Totaal	1060	988	875	767	514	382	294

Daarvan heeft de grootste daling zich overduidelijk voorgedaan bij de ondernemingspensioenfondsen. In 1997 waren er nog 957

¹ <http://www.dnb.nl/statistiek/statistieken-dnb/financiele-instellingen/pensioenfondsen/register/index.jsp>. Tabel T8.17, Onder toezicht staande pensioenfondsen. Stand per 19 december 2016.

ondernemingspensioenfondsen. Sindsdien is sprake van een consequente afnamen van het aantal ondernemingspensioenfondsen tot de huidige 215.

De consolidatie is het gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen. Zo kan het aantal werkenden bij de aan het fonds verbonden werkgever(s) bijvoorbeeld afnemen, is er meer aandacht gekomen voor de efficiëntie van de pensioenuitvoering en de impact van uitvoeringskosten op de pensioenresultaten voor pensioedeelnemers en –gerechtigden en worden er hogere eisen gesteld aan de bestuurders van een pensioenfonds, zowel in de maatschappij als door aanpassing van de wet- en regelgeving².

Datum
22 december 2016
Onze referentie
2016-0000274869

Het aantal verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen laat ook een afname zien, maar hier is geen sprake van een consequente daling. In de periode van 1997 tot 2000 waren er 67 verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen. In de daaropvolgende 6 jaar stijgt het aantal verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen tot 78. Sinds 2006 is het aantal verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen vervolgens met 24 afgenomen. Dat brengt het huidige aantal verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen op 54.

De reden voor de stijging in het aantal verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen in de periode van 1997 tot 2006 is niet bekend. Daarna is wel – net als bij de ondernemingspensioenfondsen - een duidelijk afname in het aantal fondsen waarneembaar. In de afgelopen tien jaar zijn ook de verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen geconfronteerd met de bovengenoemde maatschappelijke ontwikkelingen.

3

Deelt u de mening dat de cijfers in bovengenoemd artikel aantonen dat er zo snel mogelijk een oplossing moet komen voor bedrijfstakpensioenfondsen die willen fuseren? Zo ja, kunt u toelichten met welke oplossing u komt voor deze fondsen en wanneer? Zo nee, waarom niet?

Het kabinet onderschrijft het belang van schaalvergroting met als doel het verlagen van de uitvoeringskosten voor kleine en middelgrote pensioenfondsen, omdat dit in het belang van de deelnemers kan zijn. Mede met de introductie van het algemeen pensioenfonds en de regels omtrent de indexatiedepots heeft het kabinet zich hier de afgelopen jaren voor ingezet.

Met betrekking tot mogelijkheden voor schaalvergroting van verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen is met sociale partners, het Verbond van Verzekeraars en de pensioenfederatie gesproken over de mogelijkheden voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen om te fuseren met tijdelijke afgescheiden vermogens. Van die gesprekken heb ik op verschillende momenten melding gemaakt aan uw Kamer³ en tijdens het algemeen overleg Pensioenen van 24 november jl. heb ik toegezegd u een

² Kamerstukken II 2015/16, 34 117, nr. 3.

³ 32 043, 328

brief te sturen met de contouren van een conceptwetsvoorstel hierover. In deze brief licht het kabinet de oplossing toe en wordt ook inzicht geven in het tijdpad. Deze brief is gelijktijdig met de beantwoording van deze Kamervragen aan de Tweede Kamer gezonden.

Datum
22 december 2016

Onze referentie
2016-0000274869

4

Bent u bereid om bovenstaande vragen voor 20 december a.s. te beantwoorden?

Ja.

1) <http://pensioenpro.fd.nl/laatstenieuws/597704-1612/aantal-pensioenfondsen-zakt-onder-driehonderd>